

розслідування, вступають у конкретні цивільно-правові відносини з окремими громадянами, особа, яка уклала договір, має право на отримання одного примірника договору. Тому рекомендується передбачити можливу форму зберігання підписаного договору.

Слушною з цього приводу є думка Федорова А.В., який вважає, що контракт має складатися в двох примірниках [4, с. 32 - 33], а місце їх зберігання повинно визначатися сторонами, що укладають контракт.

Отже, можна стверджувати, що наразі правове регулювання залучення громадян до конфіденційного співробітництва в Україні знаходиться на стадії становлення. Тому необхідний комплексний підхід до законодавчого забезпечення всіх спірних питань щодо форм закріплення конфіденційного співробітництва особи зі слідчим під час кримінального провадження, так як це сприяє протидії злочинним організаціям.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#n384> (дата звернення: 14.11.2021).
2. Тагієв, С.Р., Гекова Ю.І. Особливості використання інформації, отриманої внаслідок конфіденційного співробітництва, під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави: тези доп. V Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 18 листопада 2016 р.). Харків, 2016. С. 360–363.
3. Сергеева Д.Б. Негласне співробітництво в кримінальному процесі. Вісник кримінального судочинства. № 4. 2016. С. 47–54.
4. Федоров А. В. Содействие граждан органам, осуществляющим оперативно-розыскную деятельность: учебное пособие / А. В. Федоров, А. В. Шахматов. М.: ИМЦ ГУК МВД России, 2004. 140 с.

Кишинська І.О.

здобувач вищої освіти 3 курсу ННІП ПФПНП
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Некlesa О.В.

викладач кафедри фінансових та стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

КОРУПЦІЯ ЯК НЕГАТИВНИЙ ЧИННИК РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА ТА ДЕРЖАВИ

Об'єктивні фактори, що визначають плюралізм думок пов'язані зі складністю і різноманіттям аналізованого явища. У свою чергу, суб'єктивні фактори пов'язані з тим, що потреба у синтезованому дослідженні

феноменології корупції передбачає вивчення складних, комплексних «артефактів» людської цивілізації, до яких належать правове регулювання та державне управління як самостійні феномени.

Дослідження корупції є діяльність людей. Тож корупція руйнує державний апарат і роз'їдає моральні підвалини суспільства. Рівень корупції – своєрідний термометр суспільства, показник його морального стану та здібності державного апарату вирішувати завдання не у власних інтересах, а у інтересах суспільства. Подібно до того, як для металу корозійна втома означає зниження межі його витривалості, так суспільство втома від корупції означає зниження його опірності.

Існують і образні порівняння корупції, наприклад: «Корупція – це соціальне явище, що полягає у розкладі влади, коли державні (муніципальні) службовці та інші особи, уповноважені на виконання державних функцій, використовують своє службове становище, статус та авторитет займаної посади в корисливих цілях для особистого збагачення або у групових інтересах» [1].

Поняття «корупція» в окремих суспільних науках викладаються по різному. Якщо у соціологічному розумінні корупція розглядається та визначається з двох точок зору, як:

- форма девіантної поведінки окремої особи, асоційованої з певною мотивацією, зокрема, з отриманням особистої вигоди за громадський рахунок;
- особливий соціальний інститут, вбудований у систему всіх інших, в тому числі політичних інститутів, що містить деструктивну по відношенню до чинних суспільних норм і моралі, систему.

То, у свою чергу, політична наука підходить до визначення корупції, перш за все, як до фактора, що деформує політичну організацію суспільства. Політологічне дослідження корупції передбачає визначення причинно-наслідкових зв'язків цього феномену із системою політичних відносин, владою, політичними інститутами та процесами.

Взаємозв'язок корупції з іншими формами злочинності, зокрема організованою злочинністю та економічною злочинністю, включаючи відмивання коштів, перетворило корупцію на транснаціональне явище, яке зачіпає суспільство та економіку всіх країн.

Корупція — складне соціальне явище, яке має різні форми прояву, які завжди очевидні. Різноманітність формулювань корупції не завжди дозволяє виявити всі її суттєві ознаки [1].

Загальноприйнятим є розуміння корупції як використання посадовцем своїх владних повноважень та довірених йому прав з метою особистої вигоди, що суперечать встановленим правилам. Характерною ознакою корупції вважатимуться конфлікт між діями посадової особи та інтересами її роботодавця або конфлікт між діями виборної особи та інтересами суспільства.

Корупція є надзвичайно складним соціально-політичним феноменом, що не має одноваріантних, чітких та ясних трактувань у соціальних науках. Саме ця обставина потребує систематичних досліджень, що спираються на міждисциплінарну методологію з метою вивчення не окремих сторін, якостей,

рис корупції, а розгляду її як системи. [2]

Корупція є коригувальний акт громадського розподілу, внаслідок якого державним службовцем (посадовцем) порушується нормативно закріплений порядок дозволу питань, пов'язаних із забезпеченням законних прав громадян, особливо у процесі розподілу матеріальних благ чи пільг.

Корупція є феноменом, породженим конфліктом сфери «публічного» та «приватного», об'єктивно властивого всім державним системам, що передбачають делегування суспільством влади окремим індивідам та соціально-політичним інститутам. [3]

Основними засадами протидії корупції можна назвати такі принципи:

1) визнання, забезпечення та захист основних прав та свобод людини та громадянина;

2) законність;

3) публічність та відкритість діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування;

4) невідворотність відповідальності за вчинення корупційних правопорушень;

5) комплексне використання політичних, організаційних, інформаційно-пропагандистських, соціально-економічних, правових, спеціальних та інших заходів;

6) пріоритетне застосування заходів щодо запобігання корупції [4].

Корупція як соціально-економічне явище є наслідком недосконалості чи неефективності обслуговуючих суспільство у різних сферах життя державних інституцій. При цьому від конкретних видів організації громадських інститутів залежать форми та масштаби корупції. Загальним трендом у розвитку корупційних відносин сучасного суспільства є поступове ускладнення конкретних форм їх прояви. Корупційні відносини в сучасному суспільстві останнім часом набувають загрозливих масштабів, що стримує поступальний цивілізований соціально-економічний розвиток держави та загалом загрожує національній безпеці.

Список використаних джерел:

1. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700 // Відомості Верховної Ради України. 2018. № 49. Ст. 2056.

2. Запобігання та протидія корупції: навч. посібн. / [А. М. Михненко, Р. П. Марчук, А. М. Мудров та ін.]; за ред. проф. А. М. Михненка. К.: НАДУ, 2018. С.70.

3. Багрій-Шахматов Л. В. Організована злочинність і корупція / Л. В. Багрій-Шахматов // Вісник Одеського інституту внутрішніх справ.К., 2019. № 2. С. 3.

4. Литвиненко В. І. Концепція адміністративно-правового забезпечення протидії корупції в Україні: наук.-аналіт. доп. / [В. І. Литвиненко, П. Я. Пригунов та ін.]; за заг. ред. В.І. Литвиненка. Київ : Персонал, 2016. 89 с